

her, at Udvalget har meent, at Billighed taler for, hvad den høitagtede Minister ogsaa selv erkjendte, at Amtene ogsaa fik den Sum, som ikke er forbrøgt til disse Arbejder. Amtene kunne ganske vist komme til at tjene Noget derved, og det kan tænkes, at der i enkelte Tilfælde vil være vundet en saadan Besparelse ved Licitationerne, at Amtene faae en Fordeel derved, men jeg antager det saa godt som umuligt at stille dette ud, og i alt Fald ville de Beløb, som der kunde være Tale om, være yderst ringe. Jeg troer derfor ikke, der er Anledning til en yderligere Forandring i Udvalgets Forslag end den, som er antydet ved det af mig stillede Underændringsforslag. — Jeg maa nu ogsaa tillade mig at sige nogle Ord med Hensyn til gamle Kjøbenhavns Amts Stilling, naaget jeg, saavel i Betænkningen som i mit tidligere Foredrag, har udtalt mig særdeles ubørligt berom, hvorfor jeg ogsaa i det Hele taget kan henvise hertil. Jeg skal begynde med at fastholde, og særligt indskræpe, at det er Udvalgets bestemte Overbeviisning, at det uden en betydelig Hjælp vil være en fuldkommen Uretfærdighed, eller i alt Fald Ubillighed, at lade den nye Ordning træde i Kraft for gamle Kjøbenhavns Amt. Det er utvivlsomt, at, hvorledes man end stiller Beregningen, ville de forøgede Byrder, som dette Amt vil faae ved sine Hovedlandeveis, blive allermindst 7 Ml. pr. Td. Hartkorn, saaledes som der er udregnet i Betænkningen, og efter al Rimelighed vil, naar Alt tages med i Beregningen, Forøgelsen blive meget større. Det forholder sig, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) gjorde opmærksom paa, at, selv om Domindtægten kan ansættes til 16 til 17,000 Rb., og denne drages fra Udgiften, 38 til 39,000 Rb., bliver der dog 22,000 Rb. tilbage, som bliver Amtets virkelige Udgift til Hovedlandeveisene, og Forøgelsen fremfor den tidligere Stilling vil saaledes blive 13,000 Rb., hvortil maa lægges den forøgede Udgift derved, at Statskassens Tilskud til de 4 Veie bortfalder, hvilket udgjorde over 1,600 Rb. og altsaa vil den hele Forøgelse blive 14 til 15,000 Rb. Dette lader sig ganske vist ikke bestride. Nu siges der vel, at der kan vindes 20 pCt. ved den forandrede Bestyrelsesmaade. Men

jeg har allerede i mit forrige Foredrag gjort opmærksom paa, at det er en reen phantastisk Beregning for Gamle Kjøbenhavns Amts Vedkommende; der kan netop for dets Vedkommende ikke vindes Synderligt, fordi man hverken vil kunne gjøre Veiene mindre brede eller anvende mindre Beskøfning paa deres Vedligeholdelse, thi det, at Veiene ere i den Brede og i den Tilstand, de ere i, er betinget af nødvendige Forhold, af Færdselsforholdene; under alle Omstændigheder er det umuligt at tage en større Redfættelse i Anslag end 10 pCt.; i saa Tilfælde vil Beløbet blive nedfat med 4,000 Rb., og da vil Kjøbenhavns Amts forøgede Byrde blive circa 11,000 Rb., altsaa 8 Ml. pr. Td. Hartkorn, og saa maa det endda erindres, at Kjøbenhavns Amts Beboere, som den ærede foregaaende Taler gjorde opmærksom paa, gennem Bompengene selv contribuere et meget væsentligt, yderligere Bidrag til Veiene, da de jo nemlig svare en væsentlig Deel af dem. Jeg maa derfor fastholde, at man med Nødvendighed maa gjøre Noget for Kjøbenhavns Amt, hvis denne Lov skal træde i Kraft, og jeg kan ingenlunde være enig med det ene Medlem — det var heldigviis kun 1 Medlem —, der udtalte sig i modsat Retning, nemlig det ærede Medlem for Standerborg Amts 2den Valgkreds (N. Jensen), der meente, at, dersom der var noget Amt, som man ikke skulde komme til Hjælp i Anledning af den foreslaaede Forandring, var det Gamle Kjøbenhavns Amt; mig forekommer det netop, at, dersom der er noget Amt, som man ikke i Anledning af denne Forandring bør paalægge væsentligt forøgede Udgifter, er det Kjøbenhavns Amt, og det af den Grund, at dette Amt netop med Hensyn til sit Veivæsen allerede i Forveien er saa overordentlig stærkt bebyrdet; som jeg fremhævede før, ere Udgifterne til de mindre Landeveie af den Besskaffenhed, at de paalægge Amtet en aarlig Udgift af omtrent 3 Rb. 2 Ml. pr. Td. Hartkorn. Ganske vist medfører dets Veligheden store Fordele, men den medfører ogsaa saavel i denne Retning som i andre meget store Byrder, og det er en Illusion, naar man troer, at Kjøbenhavns Amts Hartkornseiere nu maa se saa stor Fordeel ved Veligheden; thi det maa erindres, at denne er taget i Anslag ved